

Jaarverslag 2013

Landelijke Commissie
Gedragcode
Hoger Onderwijs

april 2014

1 GEDRAGSCODE EN LANDELIJKE COMMISSIE

De Landelijke Commissie (verder: Commissie) doet hierbij verslag van haar werkzaamheden in 2013 rond de kwaliteitszorg voor internationale studenten in het Nederlandse hoger onderwijs. Zij doet dat op grond van artikel 7 van het bij de Gedragscode behorende Reglement. De Gedragscode wil als kwaliteitsinstrument een bijdrage leveren aan de internationaliseringambities van de onderwijsinstellingen en de overheid om van Nederland een aantrekkelijke bestemming te maken voor kennis en ontwikkeling. Nadat er in 2012 uitvoerig met de koepelorganisaties, de Stuurgroep Internationaal van de VSNU, de Bestuurlijke Werkgroep Internationalisering van de HBO-raad en het bestuur van de NRTO was gesproken over de noodzakelijke aanpassingen van de Gedragscode, is per 1 maart 2013 het wijzigingsvoorstel voor de tekst van de Gedragscode alsmede de actualisering van het Reglement in werking getreden. De nieuwe (en oude) tekst van de Gedragscode en het Reglement zijn in te zien op de website van de Gedragscode: <http://www.internationalstudy.nl/nl/pagina/gedragscode-en-reglementen>. Een onderzoek door de koepelorganisaties naar de waardering van het taalniveau Engels van het middelbaar onderwijs in de Europese lidstaten in vergelijking tot het niveau in Nederland, uitgevoerd door een aantal experts uit het veld alsmede de Nuffic, leidt in 2014 mogelijk tot een nieuwe wijziging van de tekst van de Gedragscode.

Voorzitter van de onafhankelijke Commissie, die in 2011 rechtspersoonlijkheid heeft verkregen, is prof. mr. R. Fernhout, voormalig Nationale Ombudsman. De koepelorganisaties benoemen de leden en plaatsvervangend leden. Eén der leden is tevens benoemd tot plaatsvervangend voorzitter.

Samenstelling Landelijke Commissie (2013)

Functie	Naam	Achtergrond	Koepel
voorzitter	R. Fernhout	Voormalig Nationale Ombudsman	-
lid / plv. voorzitter	J. Donner	Voormalig voorzitter Koninklijk Instituut voor de Tropen	SAIL ¹
lid	K.S. Ali	Directeur Onderwijs en Studenten Service Centrum/International Relations TU Eindhoven	VSNU
lid	F.A. van der Duyn Schouten	Voorzitter Netspar, Universiteit Tilburg	VSNU ²
lid	P.M.M. Rullmann	Voormalig lid College van Bestuur TU Delft	VSNU ³
lid/ plv. voorzitter	C. Boom	Voormalig voorzitter College van Bestuur Saxion	Vereniging Hogescholen ⁴
lid	F. Kuipers	Voormalig voorzitter Noordelijke Hogeschool Leeuwarden	Vereniging Hogescholen
lid	H.A.M.F. Keijzer-Lambooy	Voormalig directeur ITV Hogeschool voor Tolken en Vertalen, voormalig voorzitter ai PAEPON	NRTO
plv. lid	J. Bonnink	Coördinator Bureau Bestuurszaken Vrije Universiteit	VSNU
plv. lid	M.C. Gardeur-Veltman	Adviseur Internationale Zaken Rijksuniversiteit Groningen	VSNU
plv. lid	G. Strijker	Lid College van Bestuur ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten	Vereniging Hogescholen ⁵
plv. lid	H.M. de Jong	Lid College van Bestuur Hogeschool Utrecht	Vereniging Hogescholen ⁶
plv. lid	L. Johnson	Hoofd Executive Office ISS, Erasmus Universiteit Rotterdam	SAIL ⁷
plv. lid	J.A. Dop	Voormalig lid College van Bestuur Webster University Leiden	NRTO

¹ Tot 1 mei 2013.

² Tot 1 mei 2013.

³ Met ingang van 1 september 2013.

⁴ De heer Boom is met ingang van 1 mei 2013 plaatsvervangend voorzitter.

⁵ Tot 1 maart 2013. De functie is sinds die datum vacant.

⁶ Per 1 maart 2013 is de heer De Jong rector van de Hogeschool van Amsterdam en lid van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam.

⁷ Tot 1 mei 2013.

In 2013 is de samenstelling van de Commissie gewijzigd. Door het samengaan van het grootste deel van de leden van SAIL met enkele Nederlandse universiteiten, fungeert SAIL niet langer als koepelorganisatie. In de per 1 maart 2013 in werking getreden nieuwe tekst van de Gedragscode is SAIL dan ook komen te vervallen als één van de bij de Gedragscode betrokken koepelorganisaties en is ook het lidmaatschap van de Commissie beëindigd. In 2013 zijn de statuten van de Stichting Landelijke Commissie in die zin gewijzigd en is het stichtingsbestuur teruggebracht van 7 naar 6 leden, waarbij 2 leden worden voorgedragen door de VSNU, 2 leden worden voorgedragen door de Vereniging Hogescholen en 1 lid wordt voorgedragen door de NRTO. Zesde bestuurslid is de onafhankelijk voorzitter.

De Commissie voert haar taken en werkzaamheden onder meer uit door de behandeling van ingediende verzoekschriften alsmede het initiëren van eigen onderzoek, gericht op de toepassing en naleving van de Gedragscodebepalingen. De onderzoeksrapporten, uitspraken in verzoekschriftprocedures en de huidige en vorige versies van de tekst van de Gedragscode en het Reglement zijn in te zien op de website van de Gedragscode (www.internationalstudy.nl). Ook dit jaarverslag en de jaarverslagen van voorgaande jaren worden op de website gepubliceerd. De door de Dienst Uitvoering Onderwijs (verder: DUO) beschikbaar gestelde onderzoeker van de Commissie is medio 2013 begonnen op een nieuwe functie binnen DUO. Zij wordt vervangen door een nieuwe medewerkster, die inmiddels ingewerkt is en zelfstandig haar werkzaamheden uitvoert.

2 WERKZAAMHEDEN EN CONTEXT

In 2013 heeft driemaal het ambtelijke interdepartementaal Gedragscode-overleg plaatsgevonden. Vertegenwoordigers van de ministeries van OCW, V&J en SZW, de NVAO, de Nuffic, de IND, de inspectie SZW en de Inspectie van het Onderwijs nemen hieraan deel. De verschillende partijen informeren elkaar in brede zin over actuele zaken op het gebied van internationale studenten. Ook op bestuurlijk niveau heeft overleg plaatsgevonden: met de directeur Hoger Onderwijs van het ministerie van OCW is gesproken over de behartiging van de belangen van internationale studenten.

De Gedragscode bevindt zich als kwaliteitsdocument in een actuele en dynamische omgeving. Uit de notitie *De economische effecten van internationalisering in het hoger onderwijs* (april 2012) van het Centraal Planbureau blijkt dat binding van internationale studenten goed is voor de overheidsfinanciën. Het kabinet heeft de SER dan ook gevraagd te adviseren over de vraag welke arbeidsmarktsectoren de meeste behoefte aan internationaal talent uit het hoger onderwijs hebben en wat bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden concreet kunnen doen om internationaal talent uit het hoger onderwijs aan Nederland te binden. Het SER-advies is in april 2013 verschenen⁸ en benadrukt het belang van intensivering van de werving van buitenlandse studenten, maar tevens het gericht zoeken van verbinding tussen opleidingen en vacatures. De kabinetsreactie⁹ op het SER-advies vormt een eerste onderdeel van de integrale visie op internationalisering in het hoger onderwijs. Deze visie, waaraan door OCW samen met het onderwijsveld wordt gewerkt, gaat gepaard met het meerjarig actieplan *Make it in the Netherlands*¹⁰, dat een keur aan maatregelen bevat op het gebied van voorlichting, taal en culturele integratie om internationale studenten te trekken en vervolgens aan Nederland te binden. Om het bindingsbeleid te vertalen in gedrag dat past bij de tekst en strekking van de Gedragscode heeft de Commissie een brief geschreven aan de koepelorganisaties, waarbij de suggestie gedaan is in de Gedragscode een bepaling op te nemen, inhoudende dat de instelling zich zal inspannen de buitenlandse student naast het verplichte curriculum ook op vrijwillige basis voor een beperkt aantal uren in de week in de gelegenheid te stellen Nederlandse taal- en culturele vaardigheden op te doen. Dat zou bijvoorbeeld vormgegeven kunnen worden via het talentcentrum van de onderwijsinstelling. De koepelorganisaties hebben afhoudend gereageerd.

⁸ Zie: <http://www.ser.nl/nl/publicaties/adviezen/2010-2019/2013/make-it-in-the-netherlands.aspx>.

⁹ Zie: *Kamerstukken II*, 2012-2013, 22 452, nr. 34, inclusief bijlagen.

¹⁰ Raadpleegbaar via: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2013/11/23/make-it-in-the-netherlands.html>.

In maart 2013 publiceerde de Europese Commissie haar voorstel voor herziening van de Studentenrichtlijn en de Onderzoekersrichtlijn. In de zomer van 2012 had de Landelijke Commissie reeds een reactie gegeven op een online consultatie door de Europese Commissie, om de Gedragscode nadrukkelijker onder de aandacht te brengen van de Europese Commissie. Naar verwachting vindt eerst na de verkiezingen voor het Europees Parlement (mei 2014) besluitvorming over het voorstel plaats.

Per 1 juni 2013 is de Wet Modern migratiebeleid in werking getreden. Als gevolg daarvan zijn alle bestaande convenanten tussen de IND en de onderwijsinstellingen van rechtswege beëindigd. De verkorte procedure wordt echter bestendigd door het 'erkend referentschap'. Een internationale student die een verblijfsvergunning voor studie nodig heeft, kan niet naar Nederland komen zonder relatie met een onderwijsinstelling die door de IND is erkend als referent. Voor die erkenning is noodzakelijk dat de onderwijsinstelling is opgenomen in het register van de Gedragscode.

Het onderzoeksrapport *International students in the Netherlands* (juli 2013), uitgevoerd door de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) is inhoudelijk interessant en de bevindingen legitimeren voor een deel de taak van de Commissie waar het gaat om het toezicht op een adequate informatievoorziening aan (aankomend) internationale studenten door de instellingen voor hoger onderwijs. De Commissie stelt vast dat de studenten zelf ook kritisch zijn. In het in november 2013 door de LSVb gepubliceerde onderzoek *Studiekeuzevoorlichting: vier keer vergeleken* wordt de kwaliteit van de door onderwijsinstellingen verstrekte informatie over de opleidingen als nauwelijks objectief, niet eerlijk en te laat beoordeeld. De LSVb onderzocht 141 voorlichtingsbrochures van 7 universitaire bacheloropleidingen van 11 universiteiten en 6 hbo bacheloropleidingen van 26 hogescholen. Een van de conclusies is dat bijna geen enkele opleiding in de brochure vermeldt dat er een bindend studieadvies wordt gehanteerd. Ook komt informatie over de opleiding vaak niet overeen met de cijfers van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie.¹¹

In reactie op signalen ter zake van de toelating van een groep van 40 Chinese studenten tot een verkort opleidingstraject van de 4-jarige bacheloropleiding, heeft de Commissie in 2012 onderzoek gedaan naar de EuroPort Business School (EPBS). De studenten werden toegelaten op basis van categoriaal, na een assessment, toegekende vrijstellingen voor de duur van 2,5 jaar. De Commissie stelde daarbij vast dat zij niet bevoegd was het toekennen van vrijstellingen voor 2,5 studiejaar inhoudelijk te beoordelen.¹² In 2013 is het onderzoek naar de EPBS van de Inspectie van het Onderwijs afgerond, waarbij ook de waarde en inhoud van het assessment is betrokken. De Inspectie oordeelt dat de door EPBS gehanteerde toelatingsprocedure bij deze groep Chinese studenten ernstige tekortkomingen vertoonde. De informatie betreffende de vooropleiding waarover EPBS ten tijde van de toelating beschikte, rechtvaardigde geenszins het verlenen van een omvangrijke collectieve vrijstelling ter grootte van 132 EC. Er was nog geen actieve voorlichting via de website of brochures voor dit verkorte opleidingstraject, dat in een pilotvorm werd aangeboden, maar EPBS had wel actief studenten geworven voor de MBA-opleiding van een niet erkende Zwitserse partnerinstelling. Daarbij was sprake van misleidende voorlichting over de accreditatiestatus van deze masteropleiding.¹³ In 2014 zal de Commissie de ontwikkelingen dan ook blijven volgen.

Eind 2012 heeft de Commissie de resultaten gepubliceerd van een door haar uitgevoerde verkenning naar de voorbereidende periode en de taaleis Nederlands.¹⁴ Hieruit bleek dat in de periode 2005-2009 in 31% tot 44% van de gevallen de vergunning 'aanvullende examens' niet werd omgezet in een vergunning 'studie'. De Commissie heeft in haar rapportage dan ook aangegeven dat zij het wenselijk acht om meer inzicht te krijgen in de redenen van het niet voortzetten van de hoofdstudie nadat de student het voorbereidend jaar heeft gevolgd.

¹¹ Zie voor de genoemde onderzoeksrapporten: <http://www.lsvb.nl/actueel/persbericht/internationale-studenten-gaan-voor-nederlandse-kwaliteit-missen-cultuur> en <http://www.lsvb.nl/actueel/persbericht/eerlijke-voorlichting-komt-te-laet-voor-scholieren>.

¹² Zie: <http://www.internationalstudy.nl/sites/default/files/Onderzoeksrapport%20EPBS.pdf>.

¹³ Zie <http://krtip.owinsp.nl/schoolwijzer/zoekresultaat#5>. Inmiddels is duidelijk dat er een herbeoordeling van de betreffende bacheloropleiding door de NVAO zal plaatsvinden. De opleiding is in 2012 gevisiteerd, maar EPBS heeft daarbij het visitatiepanel niet op de hoogte gebracht van het bestaan van de verkorte variant. De NVAO heeft daarom de minister van OCW verzocht een procedure te starten tot intrekking van het accreditatiebesluit (art. 5a.12b WHW). De minister heeft dit advies overgenomen.

¹⁴ Zie: <http://www.internationalstudy.nl/nl/pagina/onderzoeksrapporten>.

Om te bezien op welke wijze een onderzoek daarnaar het beste vorm zou kunnen krijgen, heeft op uitnodiging van de Commissie op 30 september 2013 overleg plaatsgehad met vertegenwoordigers van de Dienst Terugkeer & Vertrek, de IND en de Vreemdelingenpolitie. De Commissie moet zich beperken tot het toezicht op de naleving van de Gedragscode, inclusief het voorbereidend jaar. Bezien wordt of de IND over het studiejaar 2012/2013 een geanonimiseerd overzicht kan verstrekken van het aantal uitgevallen studenten 'aanvullende examens', de betrokken instellingen alsmede de nationaliteiten. Op basis daarvan zal de Commissie begin 2014 besluiten over de vorm en inhoud van een eventueel onderzoek.

In artikel 8.3 van de Gedragscode is bepaald dat er elke vijf jaar, door in ieder geval de betrokken instellingen, de belanghebbenden en de registerbeheerder een evaluatie plaatsvindt van de inhoud en werking van de Gedragscode. Nu de laatste evaluatie heeft plaatsgevonden in 2009, zou in 2014 opnieuw een evaluatie uitgevoerd moeten worden. Echter, recentelijk - maart 2013 - is een grondig herziene tekst van de Gedragscode inwerking getreden. Daarnaast wordt er op dit moment door de koepelorganisaties in samenwerking met de Nuffic een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheid op objectieve wijze Europese studenten bij de toelating tot Engelstalige opleidingen te kunnen vrijstellen van de in de Gedragscode opgenomen taaleis Engels. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek zou een voorstel tot wijziging van de Gedragscode medio 2014 inwerking kunnen treden. Gelet hierop komt het de Commissie voor dat een evaluatie in 2014 weinig opportuun is en heeft zij in september 2013 het ministerie van OCW voorgesteld de evaluatie te laten plaatsvinden in 2016 en daarbij verzocht de huidige werkwijze en financiering tot die tijd te continueren.

3 VERZOEKSCRIFTEN

In 2013 heeft de Commissie 5 verzoekschriften behandeld. Het eerste dateert van 28 december 2012. Dit betreft een klacht aangaande de weigering tot (voorlopige) inschrijving door de onderwijsinstelling voor het studiejaar 2012-2013. Reden voor deze weigering was dat de verzoeker reeds (bijna) de maximale studieduur zou hebben verbruikt en/of omdat verzoeker niet in het bezit zou zijn van een geldig verblijfsdocument. Inmiddels had verzoeker van het College van Beroep van de betreffende onderwijsinstelling vernomen dat betrokkene voldeed aan de in de Wet hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek gestelde vereisten voor inschrijving. De onderwijsinstelling was om die reden niet bevoegd de inschrijving te weigeren. De Commissie was daarom van oordeel dat er geen belang (meer) was de behandeling van het verzoekschrift voort te zetten. Ter zake van de beslissingsbrieven van de onderwijsinstelling tot weigering van inschrijving heeft de Commissie de instelling de volgende maatregel opgelegd:

- In geval van weigering tot toelating of inschrijving van een student, hem/haar eenduidig en uitputtend informeren over de redenen hiervan;
- Brieven die aan internationale (aankomend) studenten worden gezonden, tevens voorzien van een Engelse vertaling;
- Beslissingen voorzien van een vermelding van de rechtsmiddelen die aangewend kunnen worden om op te komen tegen besluiten van de onderwijsinstelling, inclusief de daarbij in acht te nemen termijnen.

Ondanks herhaald verzoek daartoe, was de maatregel ten tijde van het verschijnen van dit jaarverslag nog niet door de betrokken onderwijsinstelling (volledig) uitgevoerd.

Het tweede verzoekschrift is van 12 april 2013 en ziet - kort samengevat – op gedragingen en gebeurtenissen gerelateerd aan de afname van een (onjuist) examen, de begeleiding door docenten ter voorbereiding op het examen, het voorgeschreven studiemateriaal alsmede het afleggen van herexamens. Tevens zou de onderwijsinstelling verzoeker ten onrechte gedurende de interne klachtprocedure niet hebben gehoord. Voorafgaand aan de indiening van het verzoekschrift was door betrokkene beroep ingesteld bij de examencommissie van de instelling. De examencommissie heeft het beroep gegrond verklaard als gevolg waarvan betrokkene een nieuwe examenkans geboden is.

Om die reden is de Commissie van oordeel dat er geen belang (meer) is de behandeling van het verzoekschrift voort te zetten. Desondanks had de Commissie wel grote zorgen over de positie van internationale studenten bij deze onderwijsinstelling. Met name de gang van zaken rondom de begeleiding, examinering alsmede de interne klachtprocedure, maakte dat de Commissie zich afvroeg of door deze instelling voldoende zorgvuldig wordt omgegaan met de belangen van internationale studenten. Gelet op de strekking en geest van de Gedragscode heeft de Commissie dan ook besloten deze instelling schriftelijk een aantal nadere vragen te stellen over de positie van haar internationale studenten. De reactie van de instelling heeft de zorgen van de Commissie weggenomen.

Het derde verzoekschrift dateert van 21 mei 2013 en ziet op gedragingen en gebeurtenissen gerelateerd aan de afname en beoordeling van examens, de kwaliteit van docenten, de omgangsvormen, de inzage van examenwerk alsmede het afleggen van herexamens. Tevens wordt door verzoeker gesteld dat de instelling zich schuldig maakt aan discriminatie naar nationaliteit. Op verzoek van de Commissie heeft verzoeker de beschreven gedragingen van de onderwijsinstelling gerelateerd aan de Gedragscode. De Commissie heeft daarbij geen schendingen geconstateerd van de Gedragscode. Wel heeft de Commissie de onderwijsinstelling opgeroepen zo spoedig mogelijk zorg te dragen voor publicatie van de Gedragscode op de website van de instelling. De Commissie heeft vastgesteld dat zulks is gebeurd.

Op 5 juli 2013 ontving de Commissie het vierde verzoekschrift. Dit verzoekschrift ziet op gedragingen en gebeurtenissen gerelateerd aan de examinering van een van de vakken van het programma, de indiening en beoordeling van onderzoeksvorstellen en conceptteksten van de scriptie alsmede de kosten voor de noodzakelijke verlengde inschrijvingsduur. Omdat door verzoeker de gestelde deadlines niet gehaald zijn heeft de onderwijsinstelling de student van de opleiding verwijderd. In reactie op een tegen de verwijdering ingediend bezwaarschrift heeft de Examencommissie van de instelling verzoeker onder voorwaarden alsnog in de gelegenheid gesteld de scriptie te verdedigen en het laatste vak van de opleiding te behalen. Op verzoek van de Commissie heeft verzoeker de beschreven gedragingen van de instelling gerelateerd aan de Gedragscode. Ambtshalve heeft de Commissie onderzocht of in hetgeen door verzoeker gesteld is aanknopingspunten gevonden zouden kunnen worden, die de stelling ondersteunen dat sprake is van schending van de Gedragscode. Gelet op de aard van de gedragingen moet gesteld worden dat deze niet op grond van de verzoekschriftprocedure in de Gedragscode ter toetsing kunnen worden voorgelegd aan de Commissie. Hiertoe staat een procedure bij het daartoe bevoegde orgaan van de onderwijsinstelling open. De Commissie heeft het verzoekschrift om die reden niet-ontvankelijk verklaard.

Het vijfde verzoekschrift is afkomstig van een buitenpromovendus en is gedateerd 20 augustus 2013. Het ziet op gedragingen en gebeurtenissen gerelateerd aan de begeleiding van het promotietraject gedurende de periode 2007-2012, de beoordeling van de kwaliteit van het opgeleverde werk, alsmede de onduidelijke positie van het instituut ten opzichte van de universiteit. Verzoeker stelt voorts dat de onderwijsinstelling tekort is geschoten in haar informatieverplichting. De Gedragscode definieert een internationale student als volgt:

een student met een buitenlandse nationaliteit die – voor zover het een verblijfsvergunningplichtige student betreft op basis van een daartoe afgegeven verblijfsvergunning – onderwijs gaat volgen, volgt of heeft gevolgd aan een in Nederland gevestigde onderwijsinstelling.

Verzoeker is in het bezit van een verblijfsvergunning betreffende het recht op verblijf als onbezoldigd wetenschappelijk onderzoeker. Op grond van deze verblijfstitel is verzoeker niet aan te merken als een internationale student in de zin van de Gedragscode. De Gedragscode heeft geen betrekking op wetenschappelijk onderzoekers. De Commissie is om die reden van oordeel dat het verzoekschrift niet ontvankelijk is. Naar aanleiding van het verzoekschrift heeft de Commissie wel aanleiding gezien een informatief gesprek te voeren met het College van Bestuur van de universiteit omtrent de begeleiding van promovendi in algemene zin.

Via e-mail ontving de Commissie op 29 augustus 2013 een klacht van een student die schreef te zijn toegelaten tot een studie die kort daarna – september 2013 – zou starten, maar dat de onderwijsinstelling niet (tijdig) zorg had gedragen voor de aanvraag van het visum. Daardoor kwam de tijdige start van de studie van betrokkene in gevaar. Gelet op het korte tijdsbestek heeft de Commissie rechtstreeks contact opgenomen met de betreffende instelling. Deze heeft er voor gezorgd dat verzoeker toch nog tijdig het verblijfsdocument ontving en kon aanvangen met de studie. Betrokkene heeft daarop het verzoekschrift ingetrokken.

4 ONDERZOEK

Intern rapport

De Commissie heeft in 2013 twee onderzoeken uitgevoerd. Het rapport van het eerste onderzoek dient voor intern gebruik binnen de Commissie en betreft een deelwaarneming naar de voorlichting die onderwijsinstellingen op hun websites geven aan internationale studenten. Dit is een deelwaarneming omdat tien willekeurige instellingen uit het register van de Gedragscode zijn onderzocht. Het diende ter besluitvorming van de Commissie over het vervolgtraject van dit onderzoek. Dit rapport is ook intern aangezien het onderzoek niet is aangekondigd, maar wel bevindingen ten aanzien van individuele instellingen bevat. Het is de gebruikelijke praktijk van de Commissie om in rapportages van onaangekondigde onderzoeken geen bevindingen op instellingsniveau te publiceren.

Internationale studenten zullen, om zich te oriënteren op een opleiding in het buitenland, afgaan op ervaringen van kennissen, informatie van medewerkers van de instelling ter plaatse of informatie afkomstig van agenten. Een centrale en altijd toegankelijke bron van informatie voor buitenlandse studenten die zich willen oriënteren op een opleiding in Nederland, is de website van een instelling. De informatie op de website kan door de instelling eenvoudig bijgewerkt en actueel gehouden worden. De website zal in veel gevallen voor een student het eerste contact zijn met een instelling. Het is van belang dat de informatie op de website een goed beeld geeft van de instelling en van de aangeboden opleidingen. Middels dit onderzoek heeft de Commissie de informatievoorziening aan internationale studenten door middel van de externe website onderzocht.

Hoofdstuk 2 van de Gedragscode gaat over voorlichting en is hiermee een van de kernhoofdstukken van de code. Het wordt van groot belang geacht dat de aankomende student van de belangrijkste zaken rondom zijn studie op de hoogte is en op de instelling rust de plicht om de aankomende internationale student zo goed mogelijk voor te lichten hierover. In dit hoofdstuk 2 wordt aangegeven waarover de instelling de student in ieder geval dient voor te lichten. De bepalingen in dit hoofdstuk zijn door de Commissie, zo letterlijk mogelijk, vertaald in 19 onderzoeksvragen waarop een ja/nee antwoord mogelijk is. Aan de hand hiervan is eenvoudig te beoordelen of een instelling zich aan de Gedragscode houdt. In het onderzoek zijn de onderzoeksvragen gebruikt om de websites te beoordelen van een aantal geselecteerde instellingen.

Uit het interne rapport bleek dat op 5 van de 19 onderzoeksvragen erg slecht werd gescoord. Kwaliteitscriteria en de processen ter naleving van die criteria worden nauwelijks op de website geplaatst. Ook informatie over de Gedragscode en de Onderwijs- en Examenregeling wordt nauwelijks verstrekt, net als informatie over de nieuwe studievoortgangsmonitoring onder het Modern migratiebeleid. Slechts een paar instellingen vermelden de Gedragscode en de uitleg ervan op hun website.

Rapport onderzoek voorlichting websites 2013

De Commissie was, na bespreking van de resultaten van het interne rapport aangaande de deelwaarneming, van oordeel dat een onderzoek van alle websites van de bij de Gedragscode aangesloten instellingen noodzakelijk en opportuun was aangaande de 5 onderzoeksvragen waarvan was gebleken dat daar erg slecht op werd gescoord door de instellingen. Het vervolgonderzoek was gericht op kwaliteitsverbetering van de website en aansporing van de instellingen om de website in overeenstemming met de Gedragscode te brengen. Uit het onderzoek blijkt dat op de 5 onderzoeksvragen bijzonder slecht wordt gescoord. Opmerkelijk is dat 19 van de 76 onderzochte instellingen zelfs op alle 5 vragen negatief scoren. De Commissie is er dan ook niet van overtuigd dat studenten afdoende geïnformeerd worden. De instellingen zijn individueel op de hoogte gebracht van de bevindingen van dit vervolgonderzoek en daarbij verzocht de Commissie te informeren over de door te voeren verbetermaatregelen. De toegezegde aanpassingen op de websites van de onderwijsinstellingen zullen steekproefsgewijs door de Commissie worden getoetst. Het onderzoeksrapport is in te zien op de website van de Commissie:

<http://www.internationalstudy.nl/nl/pagina/onderzoeksrapporten>.

5 REGISTERBEHEER

DUO beheert het register waarin de instellingen zijn opgenomen welke de Gedragscode hebben ondertekend en voldoen aan de in de code opgenomen voorwaarden. Het register is openbaar en wordt gepubliceerd via de website van de Gedragscode: www.internationalstudy.nl. Via deze website wordt ook de lijst gepubliceerd van de instellingen die onderwijs op het gebied van het cultuurbeleid verzorgen alsmede de lijst van de instellingen die onderwijs op het gebied van ontwikkelingssamenwerking verzorgen. Op die manier komt alle informatie over instellingen die hoger onderwijs verzorgen samen, die voor de IND van belang is bij de behandeling van aanvragen voor de verlening van verblijfsvergunningen met het oog op (de voorbereiding op) een studie in het hoger onderwijs.

Op 1 januari 2013 waren er 78 instellingen opgenomen in het register van de Gedragscode. Drie instellingen werden in het afgelopen jaar uit het register verwijderd:

- ❖ Hogeschool Helicon, wegens fusie met Hogeschool Leiden;
- ❖ De Christelijke Agrarische Hogeschool in Dronten wegens het samengaan met de Stoas Hogeschool in Wageningen tot de Vilentum Hogeschool in Ede. De naam van de Stoas Hogeschool is in het register daarmee ook gewijzigd, en
- ❖ Hogeschool Edith Stein in Hengelo wegens fusie met Saxion Hogeschool.

In 2013 werd één instelling aan het register toegevoegd: de Team Academie Nederland. De aanvraag tot opname in het register van de Humaniversity werd door DUO afgewezen om reden dat niet voldaan werd aan de voorwaarden ter zake van de accreditatie van het onderwijsaanbod. Daarmee bevatte het register op 31 december 2013 in totaal 76 instellingen.

Bij DUO, noch bij de Commissie werden klachten ontvangen betreffende de dienstverlening van (medewerkers van) DUO als registerbeheerder van de Gedragscode.

6 FINANCIËN

De Commissie is in 2013 zes maal bijeen geweest voor een reguliere vergadering. Daarnaast heeft periodiek overleg plaatsgevonden met het ministerie van OCW. In totaal hebben in 2013 afrekeningen plaatsgevonden van de vacatiegelden voor de voorzitter, leden en plaatsvervangend leden van de Commissie voor een bedrag ter grootte van € 11.911,06.

Vacatiegelden, inclusief reiskosten (2013 en 2012)

Periode	2013	2012
1e kwartaal	€ 2.419,03	€ 6.474,11
2e kwartaal	€ 5.658,40	€ 3.987,65
3e kwartaal	€ 1.749,41	€ 5.293,59
4e kwartaal	€ 2.084,22	€ 7.893,70
Totaal	€ 11.911,06	€ 23.649,05

De daling van de kosten 2013 ten opzichte van het voorgaande jaar wordt veroorzaakt door het grote aantal hoorzittingen dat in 2012 heeft plaatsgevonden en in dat jaar tot een stijging van de kosten heeft gezorgd. De toekenning en uitbetaling van de vacatiegelden geschiedt conform de Regeling Vacatiegelden, gepubliceerd op de website van de Gedragscode.

Ten behoeve van materiële kosten is in 2013 ruim € 7.500,- (2012: € 12.000,-) uitgegeven ten behoeve van reis- en vergaderkosten, drukwerk, kosten vertaler alsmede verzekeringspremie.

De financiële reserve 'additionele onderzoeksfinanciering' ter grootte van € 50.000, waarmee het ministerie van OCW de Commissie in de gelegenheid stelt om - aanvullend op de door DUO structureel beschikbaar gestelde onderzoekscapaciteit - in voorkomende gevallen extern onderzoeksexpertise in te huren, is in 2013 niet aangesproken.

Colofon

Landelijke Commissie Gedragscode Hoger Onderwijs
Postbus 260
9700 AG Groningen

Contactgegevens secretariaat

E info@internationalstudy.nl
T 050 - 599 9975
W www.internationalstudy.nl

Dit jaarverslag is te downloaden op www.internationalstudy.nl

april 2014